

ниви и благославя хлѣба! Какъ можа да извърши това? Само тукъ той чувствуваше сжществуването на Бога, виждаше го, върваше въ него. Всичко друго може да е лъжа, може да се отрѣче, може да не се зачита. Но не и това. По-страшно и по-тежко прѣстѣпление не може и да има. Какъ можа да го направи? Неумолимъ и строгъ, образътъ на баща му се изправяше прѣдъ него. „Грѣхъ извърши ти, синко“, говорѣше той, „голѣмъ грѣхъ!“

Грозданъ се хвърли отново на леглото и зарови лицето си въ възглавницата. Никога той не бѣше се чувствувалъ тъй злочестъ и тъй отчаянъ. Да можеше, заплакалъ би съ гласъ, съ сълзи. Прѣстѣплението, което бѣше извършилъ, му се виждаше отъ минута на минута по-страшно, по-непоправимо. Той бѣше вършилъ и други прѣстѣпления, но никога не бѣше се разкайвалъ и съвѣстътъ му си оставаше спокойна. Защо тоя грѣхъ падаше сега върху него като огромна скала, готова да го прѣмаже? Толкозъ тежъкъ ли бѣше самъ по себе си, или пъкъ върху него се сгромолясваше тежестъта и на всичкитѣ му досегашни прѣстѣпления?

Грозданъ започна да изрежда въ паметътъ си всичко, което бѣше се случило съ него отъ двѣ години насамъ. Измжченъ и злочестъ, той изгуби прѣдишната вѣра въ себе си и на миналото си искаше да погледне не съ свои очи, а съ тия на баща си. Нека той самъ сѣди за него безмилостно и строго, но справедливо. И Грозданъ тъй бѣше увлѣченъ въ мислитѣ си и тъй възбуденъ, че ясно виждаше покойния старецъ до себе си, като че тѣ седѣха наблизо единъ до другъ и, както нѣкога, си приказваха. Грозданъ искаше да почне отъ самото начало. Може би първиятъ опасенъ завой, първата грѣшка бѣше направена въ деня, когато той поиска да събере около себе си всички недоволни и бѣдни селяни и съ тѣхна помощ и за тѣхно добро да урежда селскитѣ работи. Злѣ ли бѣше намислилъ? Нима той, баща му, би отказалъ под-